

PLANUL NAȚIONAL DE REDRESARE ȘI REZILIENȚĂ
Pilonul VI. Politici pentru noua generație. Componenta C15: Educație
Reforma 6. Actualizarea cadrului legislativ pentru a asigura standarde ecologice de proiectare, construcție și dotare în
sistemul de învățământ preuniversitar
Investiția 10. Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi

GHIDUL SOLICITANTULUI
„Construirea și dezvoltarea unei rețele-pilot de școli verzi”

Acest document se aplică apelului competitiv de proiecte cu titlul „*Construirea și dezvoltarea unei rețele-pilot de școli verzi*”, finanțat din Componenta C15: Educație, Reforma 6. Actualizarea cadrului legislativ pentru a asigura standarde ecologice de proiectare, construcție și dotare în sistemul de învățământ preuniversitar, Investiția 10. Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi din Planul Național de Redresare și Reziliență (aprobat prin Decizia nr. 2021/0309 de punere în aplicare a Consiliului din 3 noiembrie 2021 de aprobare a evaluării Planului de Redresare și Reziliență al României). Acest document, denumit în continuare Ghid, include informații referitoare la regulile de elaborare a cererilor de finanțare, procedurile de evaluare și selecție a proiectelor precum și informații generale privind implementarea investiției.

Cererile de finanțare aferente acestui apel de proiecte se depun prin platforma electronică dedicată PNRR <https://proiecte.pnrr.gov.ro/#/home>.

Investițiile finanțabile în temeiul prezentului Ghid trebuie să respecte și orientările tehnice oferite în Comunicarea Comisiei – „Orientări tehnice privind aplicarea principiului de *a nu prejudicia în mod semnificativ*”, în temeiul Regulamentului privind Mecanismul de redresare și reziliență (2021/C 58/01), conform cerințelor precizate în cuprinsul prezentului Ghid. Entitățile solicitante de granturi vor parcurge analiza privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” corespunzătoare acestei măsuri de investiții, anexată la Componenta C15: Educație a PNRR (<https://mfe.gov.ro/pnrr/>).

Vă recomandăm ca, înainte de a începe completarea cererii de finanțare pentru apelul de proiecte cu titlul „*Construirea și dezvoltarea unei rețele-pilot de școli verzi*”, să vă asigurați că ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document și că ați înțeles toate aspectele legate de specificul intervențiilor finanțate din fonduri europene aferente PNRR.

De asemenea, vă recomandăm ca, până la data limită de depunere a cererilor de finanțare în cadrul prezentului apel de proiecte, să consultați periodic pagina de internet <https://www.edu.ro/PNRR> pentru a urmări eventualele modificări/interpretări ale condițiilor specifice, precum și alte comunicări/clarificări pentru accesarea fondurilor europene aferente PNRR.

În cadrul acestui apel, un solicitant poate să beneficieze de finanțare doar în cadrul unui singur proiect.

CUPRINS

CONTEXTUL APELULUI	4
SCOPUL APELULUI	5
TERMENI ȘI DEFINIȚII.....	6
BAZA LEGALĂ	7
1. INFORMAȚII DESPRE APELUL DE PROIECTE	9
1.1 Pilonul, componenta PNRR	9
1.2 Obiectivele apelului.....	9
1.3 Tipul apelului de proiecte, durata, modalitatea și perioada de depunere a propunerilor de proiecte	10
1.4 Activitățile eligibile.....	10
1.5 Solicitanți eligibili	11
1.6 Eligibilitatea grupului țintă	12
1.7 Alocarea financiară a apelului de proiecte	12
1.8 Indicatorii apelului de proiecte	14
2. ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR.....	14
2.1 Condiții de eligibilitate	14
2.2 Tipuri de cheltuieli eligibile în cadrul apelului	14
2.3 Condiții generale de eligibilitate a cheltuielilor	15
2.4 Cheltuieli eligibile	15
2.5 Cheltuielile neeligibile în cadrul acestui apel sunt următoarele:.....	21
3. SUSTENABILITATEA PROIECTULUI	21
4. INFORMAȚII PRIVIND PREGĂTIREA ȘI DEPUNEREA UNUI PROIECT	21
4.1 Formatul Cererii de finanțare	22
4.2 Anexele Cererii de finanțare, solicitate la depunere.....	22
4.3 Limba utilizată în completarea Cererii de finanțare	23
4.4 Semnarea Cererii de finanțare și a documentelor anexate	23
5. EVALUAREA ȘI SELECȚIA PROIECTELOR	24
6. CONTRACTAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTELOR.....	25
6.1 Actualizarea documentației tehnico-economice existente (dacă este cazul)	25
6.2 Contractarea proiectelor	25
6.3 Reguli privind implementarea și monitorizarea proiectelor.....	25
6.4 Documente necesare în etapa de implementare a Contractelor de finanțare.....	25
6.5 Mecanisme de gestionare a riscurilor de implementare.....	26
7. MODIFICAREA GHIDULUI SPECIFIC	26
8. TRANSPARENTĂ.....	27
9. PREVENIREA NEREGULILOR GRAVE, A DUBLEI FINANȚĂRI	27
10. RESPECTAREA PRINCIPIULUI „A NU PREJUDICIA ÎN MÓD SEMNIFICATIV” (DNSH).....	27
11. BENEFICIARUL REAL AL FONDURILOR PNRR.....	28
12. CONTRIBUȚIA INVESTIȚIEI LA OBIECTIVELE ASUMATE PENTRU REALIZAREA INDICATORILOR DIN DOMENIUL CLIMEI ȘI DIN DOMENIUL DIGITAL.....	28
13. ANEXE	28

CONTEXTUL APELULUI

Rezoluția Consiliului Uniunii Europene privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030)¹, aprobată la 18 februarie 2021, prevede ca prioritate strategică susținerea tranziției verzi și a tranziției digitale în și prin educație și formare.

Obiectivele de dezvoltare durabilă (ODD) ale Organizației Națiunilor Unite (ONU) impun țărilor să ia măsuri în vederea asigurării unei educații calitative, incluzive și echitabile și promovarea oportunităților de învățare continuă pentru toți (ODD 4), precum și în vederea adaptării la schimbările climatice (ODD 13): sensibilizarea atitudinii cu privire la mediu și reducerea impactului activității umane asupra acestuia, astfel încât toți cei care urmează cursurile unei unități/instituții de învățământ să dobândească, pe parcurs, cunoștințele și competențele necesare pentru a promova dezvoltarea durabilă².

Proiectul „România Educată”, care reprezintă cadrul strategic pentru dezvoltarea sistemului de educație din România în perioada 2021-2027, prevede, conform obiectivului nr. 5, construirea și dezvoltarea unei rețele de „școli verzi”, precum și reabilitarea și modernizarea infrastructurii școlare, pentru a fi adecvată conceptului de școală prietenoasă cu mediul, acestea fiind și angajamentele asumate prin Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR).

În România, există, în momentul de față, unități de învățământ care cuprind mai multe „elemente verzi”, implementate prin investiții ale autorităților locale (sisteme de izolație termică, de ventilație, de iluminare, de colectare selectivă ș.a.), școli certificate *eco* sau *green*, cu accent pus pe managementul mediului, școli circulare care aplică conceptul de economie circulară la nivel de microstructură, prin utilizarea resurselor naturale, reducerea pierderilor și a costurilor, colectarea selectivă, promovând astfel educația pentru dezvoltare durabilă la toate nivelurile de învățământ, inclusiv în cadrul contextelor de învățare nonformală³.

Prin HG nr. 59/2023, Guvernul României a aprobat *Strategia națională privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023-2030*, un document programatic care stabilește acțiuni clare pentru creșterea gradului de educație și de conștientizare, în rândul copiilor și tinerilor, privind dezvoltarea sustenabilă și responsabilizarea față de mediu. Pe lângă abordarea integrată, în toți anii de studiu, a educației pentru mediu și schimbări climatice, această strategie subliniază necesitatea adecvării infrastructurii unităților de învățământ la standardele europene și globale de dezvoltare sustenabilă. În acest scop, unul dintre obiectivele generale ale strategiei vizează **„dezvoltarea infrastructurii școlare prin susținerea și dezvoltarea unei rețele a școlilor verzi pentru tranziția la o economie durabilă din perspectiva mediului, circulară și neutră din punct de vedere climatic și promovarea unei culturi a sustenabilității la nivelul unităților de învățământ”**.

În prezent, **legislația vizând construcția, renovarea și modernizarea clădirilor de învățământ este reglementată de mai multe domenii, respectiv: educație, construcții, sănătate publică și siguranță la incendiu**. În contextul tranziției către clădiri verzi și inteligente și al reformei procesului de educație, a fost necesară reformarea cadrului normativ cu privire la proiectarea, execuția, dotarea și exploatarea școlilor și liceelor, astfel:

- ⇒ Ordinul nr. 1203/2022 pentru aprobarea reglementării tehnice „Normativ privind proiectarea, realizarea și exploatarea construcțiilor pentru școli și licee, indicativ NP 010-2022”;
- ⇒ Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 16/2023 pentru aprobarea reglementării tehnice „Metodologie de calcul al performanței energetice a clădirilor, indicativ Mc 001-2022”.

¹ Jurnalul Oficial al Uniunii Europene (2021). *Rezoluția Consiliului privind un cadru strategic pentru cooperarea europeană în domeniul educației și formării în perspectiva realizării și dezvoltării în continuare a spațiului european al educației (2021-2030)*, disponibilă la pagina web [https://eurlex.europa.eu/legalcontent/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021G0226\(01\)&from=EN](https://eurlex.europa.eu/legalcontent/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32021G0226(01)&from=EN).

² *Metodologia-cadru privind organizarea și funcționarea „școlilor verzi”* aprobată prin Ordinul ministrului educației nr. 4147/26.09.2022.

³ *Ibidem*.

În cadrul Componentei C15: Educație, din Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), Reforma 6. *Actualizarea cadrului legislativ pentru a asigura standarde ecologice de proiectare, construcție și dotare în sistemul de învățământ preuniversitar*, Investiția 10: *Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi*, vor fi acordate granturi pentru finanțarea proiectelor prin care vor fi reabilitate/modernizate sau construite unități de învățământ care operaționalizează conceptul de „școală verde”.

În acest sens, se va dezvolta o rețea de școli sustenabile, prietenoase cu mediul, cu un curriculum bazat în mare parte pe educația pentru protecția mediului înconjurător (conform OM 4147/2022). Pe de o parte, „300.000 m² ale unităților de învățământ existente vor beneficia de lucrări de renovare (izolație termică, panouri solare, laboratoare de științele naturii, spații verzi, facilități pentru colectarea selectivă a deșeurilor), atât din mediul rural, cât și urban, asigurându-se acoperirea națională”. Pentru renovări, „se vizează reducerea consumului de energie pentru încălzire cu cel puțin 50% în comparație cu consumul anual de energie pentru încălzire înainte de renovarea clădirii, ceea ce va conduce la o creștere cu 30% a economiilor de energie primară în comparație cu starea anterioară renovării”. Pe de altă parte, „46.400 m² de școli verzi vor fi construite, cu materiale de construcție verzi, cum ar fi covoarele și vopselele din materiale naturale reciclabile, în zonele cu creștere demografică identificate, urmărindu-se o mai bună ventilație și reducerea costurilor de funcționare și emisiile de dioxid de carbon și consumul de apă” (Planul Național de Redresare și Reziliență).

În conformitate cu prevederile art. 3 alin. (1) din *Metodologia-cadru privind organizarea și funcționarea „școlilor verzi”*, aprobată prin Ordinul ministrului educației nr. 4147/26.09.2022, **o școală verde trebuie să îndeplinească cumulativ criteriile specifice următoarelor patru componente:**

- a) *infrastructură reabilitată/renovată/modernizată sau nouă, conform normativelor în vigoare;*
- b) *integrarea în curriculumul și în activitățile extrașcolare ale unității de învățământ a elementelor de educație pentru dezvoltare durabilă/educație ecologică;*
- c) *inclusiunea, în documentele manageriale ale școlii și în practicile asociate, a unor măsuri care să reflecte accentul pus pe aspectul "verde" al școlii, inclusiv din perspectiva digitalizării proceselor și conținuturilor;*
- d) *deschiderea școlii față de comunitate, inclusiv prin dezvoltarea de parteneriate/colaborări/cooperări cu actorii relevanți ai comunității, pe zona de protecție a mediului și de dezvoltare sustenabilă.*

Având în vedere cele de mai sus, dezvoltarea unei rețele-pilot de „școli verzi” în România implică necesitatea unor lucrări de reabilitare/amenajare/construcție, pentru a crea o infrastructură educațională sustenabilă și prietenoasă cu mediul înconjurător.

SCOPUL APELULUI

Prin prezentul apel, **prin intermediul unităților administrativ-teritoriale (UAT)** și în conformitate cu OME 4147/26.09.2022, vor fi reabilitate unitățile de învățământ în conformitate cu conceptul de „școală verde”. De asemenea, tot în cadrul prezentului apel de proiecte, se urmărește construcția de „școli verzi” noi. Astfel, se creează premisele dezvoltării unei rețele de „școli verzi”.

Această investiție vizează tranziția spre verde, care reprezintă punctul central al agendei Uniunii Europene pentru următorul deceniu, iar sistemele de învățământ joacă un rol important în aceste demersuri. Având în vedere necesitatea pregătirii de cetățeni activi, implicați și responsabili, în acord cu standardele europene și globale de dezvoltare sustenabilă, este nevoie și de o **infrastructură educațională adecvată**.

Prin linia de finanțare aferentă Investiției 10: *Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi*, **unitățile administrativ-teritoriale (UAT)** pot obține granturi pentru **reabilitarea** unor unități de învățământ sau

construirea altora noi, **în vederea dobândirii de către acestea din urmă a statutului de „școală verde”**. Unitățile de învățământ reabilitate/construite prin prezentul apel își asumă responsabilitatea de a participa la concursul național organizat de Ministerul Educației, în parteneriat cu Ministerul Mediului, Apelor și Pădurilor, pentru obținerea statutului de „școală verde”.

Selecția proiectelor depuse de către UAT-uri în vederea reabilitării/construirii de „școli verzi”, prin prezentul apel, se realizează pe baza unei aplicații care trebuie să conțină o **analiză de nevoi realizată la nivelul unităților de învățământ și avizată la nivel județean, respectiv la nivelul municipiului București, de către ISJ/ISMB.**

Achizițiile vor fi realizate, obligatoriu, pe baza standardelor și normelor, care vor fi fundamentul caietelor de sarcini pentru lansarea procedurilor de achiziție publică, respectiv prevederile:

- ⇒ Legea nr. 10/1995 *privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare*;
- ⇒ Legea nr. 50/1991 *privind autorizarea executării lucrărilor de construcții – republicată*;
- ⇒ Ordinul nr. 1203/2022 *pentru aprobarea reglementării tehnice „Normativ privind proiectarea, realizarea și exploatarea construcțiilor pentru școli și licee, indicativ NP 010-2022”*;
- ⇒ Ordinul MDLPA nr. 16/2023 *pentru aprobarea reglementării tehnice „Metodologie de calcul al performanței energetice a clădirilor, indicativ Mc 001-2022”*;
- ⇒ Ordinul MS nr. 1456/25.08.2020 *pentru aprobarea „Normelor de igienă din unitățile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor”*.

Ministerul Educației va centraliza permanent, prin ISJ/ISMB, rezultatele tuturor procedurilor de achiziții, astfel încât să fie atinse la nivel național următoarele ținte stabilite prin PNRR:

- ⇒ **Ținta 487/**Investiția 10: Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi - Unități de învățământ preuniversitar reabilitate pentru a deveni școli verzi (300.000 m²);
- ⇒ **Ținta 488/**Investiția 10: Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi - Noua zonă școlară verde construită și operațională (46.400 m²).

TERMENI ȘI DEFINIȚII

Termenii și definițiile utilizate în prezentul document au următorul înțeles:

- a) **Beneficiarii** prezentului apel de proiecte sunt toate tipurile de unități administrativ-teritoriale (comune, orașe, municipii, sectoare ale Municipiului București și județe);
- b) **Beneficiar real al fondurilor** – destinatar final al fondurilor, unități de învățământ preuniversitar cu nivel primar și/sau gimnazial publice acreditate;
- c) **Cerere de finanțare** – formularul completat și transmis de către beneficiarii apelului definiți la punctul a), în vederea obținerii finanțării în cadrul prezentului apel și al cărui model se regăsește anexat la prezentul Ghid;
- d) **Contract de finanțare** – actul juridic supus regulilor de drept public semnat de Ministerul Educației, în calitate de coordonator de reforme și/sau investiții responsabil pentru Componenta C15: Educație a PNRR, pe de o parte, precum și de beneficiarul finanțării, a cărei cerere de finanțare a fost aprobată, și al cărui model se regăsește anexat la prezentul Ghid;
- e) **Proiect** – proiectul finanțat prin PNRR/Pilonul VI. Politici pentru noua generație\Componenta C15: Educație/Reforma 6. Actualizarea cadrului legislativ pentru a asigura standarde ecologice de proiectare, construcție și dotare în sistemul de învățământ preuniversitar/Investiția 10. Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi.

Reguli de interpretare

În cuprinsul prezentului ghid sunt utilizate următoarele reguli de interpretare:

- a) termenul de „zi” sau „zile” reprezintă zi calendaristică ori zilele calendaristice, dacă nu se specifică altfel; documentele și actele solicitate prin ghid pot fi utilizate și în data eliberării lor;

- b) cu excepția unor prevederi contrare, cuvintele la forma de singular includ și forma de plural și viceversa, acolo unde acest lucru este permis de context.

Acronime

În cuprinsul prezentului ghid sunt utilizate următoarele acronime:

- a) **CE** – Consiliul European;
- b) **CJ** – consiliu județean;
- c) **CGMB** – Consiliul General al Municipiului București;
- d) **DALI** – documentație de avizare a lucrărilor de intervenții;
- e) **DNSH** – principiul „Do No Significant Harm” („de a nu prejudicia în mod semnificativ”);
- f) **EFP** – educație și formare profesională;
- g) **HG** – hotărâre de Guvern;
- h) **IPT** – învățământ profesional și tehnic;
- i) **ME** – Ministerul Educației;
- j) **MIPE** – Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene;
- k) **OME** – ordin al ministrului Educației;
- l) **MIV** – Manualul de Identitate Vizuală;
- m) **NZEB** - Casa cu consum de energie aproape zero (nZEB = nearly Zero-Energy Building);
- n) **PNRR** – Planul Național de Redresare și Reziliență;
- o) **SF** – studiu de fezabilitate;
- p) **OCPI** - Oficiul de Cadastru și Publicitate Imobiliară;
- q) **OUG** – ordonanță de urgență a Guvernului;
- r) **TVA** – taxă pe valoare adăugată;
- s) **UAT** – unitate administrativ-teritorială.
- t) **UE** – Uniunea Europeană.

BAZA LEGALĂ

- ⇒ Regulamentul (UE) nr. 241/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență;
- ⇒ Regulamentul Delegat (UE) 2021/2106 al Comisiei din 28 septembrie 2021 de completare a Regulamentului (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență prin stabilirea indicatorilor comuni și a elementelor detaliate ale tabloului de bord privind redresarea și reziliența;
- ⇒ Decizia de punere în aplicare a Consiliului de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României din 29 octombrie 2021;
- ⇒ Legea nr. 178/2022 pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului național de redresare și reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență;
- ⇒ Hotărârea nr. 209/2022 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 124/2021, privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 155/2020, privind unele măsuri pentru elaborarea Planului Național de Redresare și Reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență;

- ⇒ Ordonanța de urgență nr. 124/2021 privind stabilirea cadrului instituțional și financiar pentru gestionarea fondurilor europene alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență precum și pentru modificarea și completarea Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 155/2020 privind unele măsuri pentru elaborarea Planului Național de Redresare și Reziliență necesar României pentru accesarea de fonduri externe rambursabile și nerambursabile în cadrul Mecanismului de redresare și reziliență;
- ⇒ OUG 70/2022 privind prevenirea, verificarea și constatarea neregulilor/dublei finanțări, a neregulilor grave apărute în obținerea și utilizarea fondurilor externe nerambursabile/rambursabile alocate României prin Mecanismul de redresare și reziliență și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora și recuperarea creanțelor rezultate;
- ⇒ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 134/2021 pentru aprobarea Acordului de împrumut (Mecanismul de redresare și reziliență) dintre Comisia Europeană și România, semnat la București la 26 noiembrie 2021 și la Bruxelles la 15 decembrie 2021, aprobată prin Legea nr. 114/2021;
- ⇒ Legislația aplicabilă în vigoare la data semnării Contractului de finanțare;
- ⇒ prevederile art. 105 din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- ⇒ Hotărârea nr. 1235/2022 privind aprobarea distribuției bugetului aferent reformelor și investițiilor finanțate prin Planul național de redresare și reziliență al României pentru fiecare coordonator de reformă și/sau investiții Formă aplicabilă la zi, 11 ianuarie 2023. Distribuția bugetului aferent reformelor și investițiilor finanțate prin Planul național de redresare și reziliență al României pentru fiecare coordonator de reformă și/sau investiții;
- ⇒ Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011 privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 142/2012, cu modificările și completările ulterioare;
- ⇒ HG nr. 907 din 29 noiembrie 2016 privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice cu modificările și completările ulterioare;
- ⇒ Legea nr. 10/1995 privind calitatea în construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ⇒ Legea 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții – republicată;
- ⇒ Ordinul nr. 1203/2022 pentru aprobarea reglementării tehnice „Normativ privind proiectarea, realizarea și exploatarea construcțiilor pentru școli și licee, indicativ NP 010-2022”;
- ⇒ Legea nr. 500 din 11 iulie 2002 privind finanțele publice, cu modificările și completările ulterioare;
- ⇒ Legea nr. 273 din 29 iunie 2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare;
- ⇒ Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- ⇒ OUG nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, cu modificările și completările ulterioare;
- ⇒ HG nr. 59/2023 privind aprobarea Strategiei naționale privind educația pentru mediu și schimbări climatice 2023 – 2030;
- ⇒ Memorandumul privind implementarea Proiectului „România Educată” și aprobarea priorităților în reforma sistemului național de educație aprobat în ședința Guvernului din data de 14 iulie 2021;
- ⇒ Ordinul ministrului educației nr. 4147/26.09.2022 pentru aprobarea Metodologiei-cadru privind organizarea și funcționarea școlilor verzi;
- ⇒ Ordinul ministrului dezvoltării, lucrărilor publice și administrației nr. 16/2023 pentru aprobarea reglementării tehnice „Metodologie de calcul al performanței energetice a clădirilor, indicativ Mc 001-2022”;
- ⇒ Instrucțiunile MIPE, pentru Contractele de finanțare semnate după data publicării acestor instrucțiuni, aplicabile conform legii;
- ⇒ Ordinul MS nr. 1456/25.08.2020 pentru aprobarea „Normelor de igienă din unitățile pentru ocrotirea, educarea, instruirea, odihna și recreerea copiilor și tinerilor”.

1. INFORMAȚII DESPRE APELUL DE PROIECTE

Obiectivul general al PNRR este dezvoltarea României prin realizarea unor programe și proiecte esențiale, care să sprijine reziliența, nivelul de pregătire pentru situații de criză, capacitatea de adaptare și potențialul de creștere, prin reforme majore și investiții cheie cu fonduri din Mecanismul de Redresare și Reziliență. Date generale privind Programul Național de Redresare și Reziliență se regăsesc la adresa <https://mfe.gov.ro/pnrr/>.

1.1. Pilonul, componenta PNRR

Prezentul apel corespunde Pilonului VI: Politici pentru noua generație, Componenta C15: Educație, Reforma 6. Actualizarea cadrului legislativ pentru a asigura standarde ecologice de proiectare, construcție și dotare în sistemul de învățământ preuniversitar, Investiția 10: Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi.

Pilonul VI: Politici pentru noua generație vizează combaterea accesului limitat la educație, înainte și după învățământul obligatoriu, în special în ceea ce privește educația timpurie, crearea unei infrastructuri de calitate, a unui sistem de educație echitabil și a unor servicii esențiale privind oferta educațională, atât în mediul urban, cât și în mediul rural fiind necesare în creșterea calității vieții generațiilor viitoare.

Componenta C15: Educație abordează creșterea capacității de reziliență a sistemului educațional prin modernizarea infrastructurii educaționale și a dotării aferente, în corelare cu nevoile prezente și viitoare ale pieței forței de muncă, în vederea asigurării participării la un proces educațional de calitate, modern și incluziv. În cadrul componentei sunt prevăzute optsprezece investiții susținute de șapte reforme, menite să sprijine investițiile.

În cadrul **Reformei R6**. Actualizarea *cadrului legislativ pentru a asigura standarde ecologice de proiectare, construcție și dotare în sistemul de învățământ preuniversitar*, Ministerul Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației (MDLPA) a emis Ordinul MDLPA nr. 1203/2022 pentru aprobarea reglementării tehnice "Normativ privind proiectarea, realizarea și exploatarea construcțiilor pentru școli și licee, indicativ NP 010-2022", precum și Ordinul nr. 16/ 2023 pentru aprobarea reglementării tehnice „Metodologie de calcul al performanței energetice a clădirilor, indicativ Mc 001-2022”.

În cadrul **investiției I 10: Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi** se au în vedere:

- **Ținta 487:** *Unități de învățământ preuniversitar reabilite pentru a deveni școli verzi* prin care 300 000 m2 vor beneficia de lucrări de renovare (izolație termică, panouri solare, laboratoare de științele naturii, spații verzi, facilități pentru colectarea selectivă a deșeurilor). La selecția școlilor verzi se va urmări asigurarea acoperirii naționale, atât în zonele rurale, cât și în cele urbane. Pentru renovări, contractele vor include o cerință minimă de reducere a consumului de energie pentru încălzire cu cel puțin 50 % în comparație cu consumul anual de energie pentru încălzire înainte de renovarea clădirii, ceea ce va conduce la o creștere cu 30 % a economiilor de energie primară în comparație cu starea anterioară renovării.
- **Ținta 488:** *Noua zonă școlară verde construită și operațională* prin care 46 400 m2 de școli verzi vor fi construite de către firme de construcții specializate în zonele cu creștere demografică identificate. Școlile verzi sunt școli cu înaltă performanță energetică, fiind construite pentru a avea mai multă lumină naturală, o mai bună ventilație și cu materiale de construcție verzi, cum ar fi covoarele și vopselele din materiale naturale reciclabile. Costurile de funcționare pentru energie și apă într-o școală verde pot fi reduse cu 20% până la 40%. Prin tipul de construcție și prin instalațiile existente, școlile verzi reduc semnificativ emisiile de dioxid de carbon și consumul de apă cu până la 32%.

1.2. Obiectivele apelului

Obiectivul Investiției I10 este de a asigura sustenabilitatea unităților de învățământ preuniversitar prin tranziția la școli verzi.

În vederea asigurării tranziției către un sistem educațional sustenabil, Ministerul Educației va demara dezvoltarea unei rețele de școli sustenabile, prietenoase cu mediul cu un curriculum la decizia școlii adaptat educației pentru protecția mediului înconjurător.

1.3. Tipul apelului de proiecte, durata, modalitatea și perioada de depunere a propunerilor de proiecte

Apelul de proiecte este unul de tip **competitiv**, cu **termen limită de depunere**.

În cadrul prezentului apel, **proiectele se depun exclusiv online**, prin platforma electronică dedicată PNRR, disponibilă la adresa <https://proiecte.pnrr.gov.ro/#/home>, conform următorului **calendar**:

Nr. crt.	Activități	Data/ora/perioada
1.	Depunere de proiecte	
2.	Etapa I. Verificarea eligibilității dosarelor, inclusiv solicitare/răspuns clarificări	Evaluarea eligibilității dosarelor (conform grilei din Anexa 13 la prezentul Ghid)
		Publicarea listei intermediare a dosarelor admise/respinse
		Depunere contestații
		Soluționarea eventualelor contestații
3.	Publicarea listei finale (etapa I)	
4.	Etapa II. Evaluarea calitativă a proiectelor, inclusiv solicitare/răspuns clarificări	Evaluarea calitativă a proiectelor (conform grilei din Anexa 14 la prezentul Ghid)
		Publicarea rezultatelor evaluării proiectelor (punctajelor)
		Depunere contestații
		Soluționarea eventualelor contestații
5.	Publicarea listei proiectelor admise pentru finanțare	
6.	Transmitere notificări	
7.	Contractare	

Implementarea integrală a investițiilor finanțate din PNRR prin prezentul apel va fi finalizată, cel mai târziu, până la data de 31 decembrie 2025, conform calendarului stabilit în Decizia de punere în aplicare a Consiliului de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al României din 3 noiembrie 2021 (CID).

1.4. Activitățile eligibile

În vederea atingerii țințelor menționate la punctul 1.1. din prezentul Ghid, vor fi finanțate activitățile prin care vor fi construite/reabilitate unitățile de învățământ, beneficiarul grantului propunându-și cel puțin următoarele:

- ⇒ respectarea obiectivului privind necesarul de energie primară care să asigure certificare de performanță energetică, pentru clădirile nou-construite;
- ⇒ includerea unei cerințe minime de reducere a consumului de energie pentru încălzire cu cel puțin 50% în cazul clădirilor renovate, în comparație cu consumul anual de energie pentru încălzire înainte de renovarea clădirii;
- ⇒ cel puțin 90% din costuri să asigure îmbunătățirea eficienței energetice;
- ⇒ reducerea cu cel puțin 20% a costurilor de exploatare pentru energie și apă într-o școală verde;
- ⇒ adecvarea instalațiilor pentru reducerea emisiilor de dioxid de carbon și a consumului de apă cu 32%.

Pentru creșterea performanței energetice a clădirilor reabilite/nou-construite pot fi realizate următoarele lucrări (dar fără a se limita la acestea):

- ✓ îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirii, a șarpantelor și învelitorilor, precum și a altor elemente de anvelopă care închid spațiul climatizat al clădirii;
- ✓ introducerea, reabilitarea și modernizarea, după caz, a instalațiilor pentru prepararea, distribuția și utilizarea agentului termic pentru încălzire și a apei calde de consum, a sistemelor de ventilare și climatizare, a sistemelor de ventilare mecanică cu recuperarea căldurii, inclusiv sisteme de răcire pasivă, precum și achiziționarea și instalarea echipamentelor aferente și racordarea la sistemele de încălzire centralizată, după caz;
- ✓ utilizarea surselor regenerabile de energie;
- ✓ implementarea sistemelor de management energetic având ca scop îmbunătățirea eficienței energetice și monitorizarea consumurilor de energie (de exemplu, achiziționarea, instalarea, întreținerea și exploatarea sistemelor inteligente pentru gestionarea și monitorizarea oricărui tip de energie pentru asigurarea condițiilor de confort interior);
- ✓ înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață, tehnologie LED, cu respectarea normelor și reglementărilor tehnice;
- ✓ optimizarea calității aerului interior prin ventilație mecanică cu unități individuale sau centralizată, după caz, cu recuperare de energie termică pentru asigurarea necesarului de aer proaspăt și a nivelului de umiditate, care să asigure starea de sănătate a utilizatorilor în spațiile în care își desfășoară activitatea.

Produsele care vor face obiectul achizițiilor pentru reabilitarea/construirea unităților de învățământ vor fi calitative, moderne, adaptate vârstei elevilor, astfel încât să fie creat un mediu de lucru plăcut și sănătos.

1.5. Solicitanți eligibili

Solicitanții eligibili prezentului apel de proiecte sunt **toate tipurile de unități administrativ-teritoriale** (comune, orașe, municipii, sectoare ale Municipiului București și județe) care depun în calendarul menționat la punctul 1.3. documentația prevăzută în prezentul Ghid.

Evaluarea și selectarea proiectelor de construcție a unei noi clădiri pentru o unitate de învățământ sau de reabilitare/modernizare a clădirilor unei unități de învățământ preuniversitar se realizează în conformitate cu criteriile prevăzute în anexele 13 și 14 la prezentul Ghid.

În cadrul apelului, fiecare solicitant poate depune **o singură aplicație** prin care să obțină finanțare pentru reabilitarea unităților de învățământ preuniversitar pe care le administrează, respectiv pentru construcția de noi unități de învățământ preuniversitar.

Solicitanții eligibili trebuie să demonstreze, după caz:

a) dreptul de proprietate publică;

b) dreptul de administrare a imobilului aflat în proprietate publică*.

*În conformitate cu prevederile Legii nr. 50/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, în cazul proprietății, înscrierea dreptului de proprietate trebuie să fie definitivă.

Dreptul de proprietate trebuie să fie, conform legii, un drept de **proprietate publică** asupra terenului din **domeniul public** asupra căruia își exercită posesia, folosința și dispoziția UAT-urile.

a. Pentru dovedirea dreptului de proprietate publică asupra terenului din domeniul public al UAT-urilor, la momentul depunerii Cererii de finanțare, se vor prezenta următoarele documente, în mod obligatoriu:

a.1. Înregistrarea terenurilor în registre, prin extras de carte funciară din care să rezulte intabularea precum și încheierea. Extrasele de carte funciară nu trebuie să fi fost emise cu mai mult de 30 de zile calendaristice înainte de data depunerii acestora,

a.2. Plan de amplasament vizat de OCPI pentru terenurile pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate inclusiv numerele cadastrale;

b. Pentru dovedirea dreptului de administrare a terenurilor aflate în proprietate publică din domeniul public al UAT-urilor sunt prezentate următoarele documente, în mod obligatoriu, la momentul depunerii Cererii de finanțare:

b.1. Plan de amplasament vizat de OCPI pentru terenurile pe care se propune a se realiza investiția în cadrul proiectului, plan în care să fie evidențiate inclusiv numerele cadastrale,

b.2. Actul normativ/administrativ care să demonstreze că solicitantul/partenerul este administratorul legal al terenului proprietate publică din domeniul public al statului/UAT-urilor asupra căruia/căreia se realizează investiția,

b.3. Înregistrarea terenurilor în registre, prin extras de carte funciară din care să rezulte intabularea precum și încheierea, în termen de valabilitate la data depunerii acestora, emis cu maximum 30 de zile înaintea de data depunerii.

Aceste documente vor fi însoțite de un Tabel centralizator asupra numerelor cadastrale, obiectivele asupra cărora se realizează investiția precum și suprafețele aferente, în cazul în care investiția vizează mai mult de un număr cadastral.

Înscrierea dreptului de proprietate, astfel cum este solicitat ca o condiție de eligibilitate, trebuie să fie definitivă.

În cazul administrării, se face referire la dreptul de administrare, ca drept real, aferent proprietății, prevăzut de articolul 866 și următoarele din Legea nr. 287/2009 privind Codul Civil, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Solicitantul poate asigura cofinanțarea proiectului, detaliind în cererea de finanțare care este contribuția proprie la valoarea cheltuielilor eligibile, precum și acoperirea cheltuielilor neeligibile ale proiectului ori asigurarea altor sume necesare implementării proiectului.

Criterii de eligibilitate a proiectului:

- justificarea investiției într-o zonă cu creștere demografică (de detaliat în cadrul cererii de finanțare);
- avizul Inspectoratului Școlar Județean/Inspectoratului Școlar al Municipiului București, pentru reabilitarea unității de învățământ/construcția unei școli verzi.

1.6. Eligibilitatea grupului țintă

În cadrul prezentului apel, grupul țintă cuprinde:

- Elevii înscriși/care vor fi înscriși în unitățile de învățământ;
- Personalul didactic și personal didactic auxiliar din unitățile de învățământ.

1.7. Alocarea financiară a apelului de proiecte

Srijinul financiar acordat prin acest apel de proiecte este de **225.000.960 euro, fără TVA**, valoare eligibilă din PNRR, configurată astfel:

SUBCOMPONENTA I: DEZVOLTAREA REȚELEI DE ȘCOLI VERZI – REABILITARE ENERGETICĂ

Prin această subcomponentă, se urmărește reabilitarea de unități de învățământ, investiția cuprinzând o suprafață totală de **300.000 m²**. Aceste unități de învățământ, după reabilitare și eficientizare energetică, trebuie să îndeplinească obiectivul de **școală verde**. Conform Anexei *Metodologiei costing infrastructură - Metodologie costing pentru Valul*

Renovării și Eficiența energetică, investiția privind eficiența energetică în clădirile publice, **costul mediu pentru reabilitare aprofundată este de aproximativ 500 euro/m².**

Valoarea totală a investiției: 300.000 m² x 500 euro/m² = **150.000.000 euro.**

Pentru renovări, contractele vor include o cerință minimă de reducere a consumului de energie pentru încălzire cu cel puțin 50 % în comparație cu consumul anual de energie pentru încălzire înainte de renovarea clădirii, ceea ce va conduce la o creștere cu 30% a economiilor de energie primară în comparație cu starea anterioară renovării.

SUBCOMPONENTA II: DEZVOLTAREA REȚELEI DE ȘCOLI VERZI - CONSTRUCȚII NOI

Prin această subcomponentă, se urmărește construirea de unități de învățământ, investiția cuprinzând o suprafață totală de **46.400 m²**, care să intre în rețeaua școlilor verzi. Conform Anexei *Buget Proiect pentru școli mai sigure, incluzive și durabile*, prețul pentru un m² de construcție nouă a fost stabilit la **1200 euro**. La acesta se adaugă costurile suplimentare pentru asigurarea eficienței energetice a clădirilor, respectiv **34,7%**, astfel încât **clădirile să respecte solicitarea privind necesarul de energie primară cu cel puțin 20% mai mic decât cerința pentru clădirile al căror consum de energie este aproape egal cu zero (NZEB).**

Valoarea totală a investiției: 46.400 m² x 1200 euro/m² x 1,347 = **75.000.960 euro.**

Cererile de finanțare se vor completa cu valorile eligibile ale proiectelor, **exprimate în lei**, luând în considerare cursul RON/EUR utilizat în cadrul prezentului apelul de proiecte, respectiv cursul InfoEuro din luna martie 2023 (1 EUR = 4.9198 RON), iar același curs va fi utilizat și la semnarea contractelor de finanțare.

Bugetele proiectelor vor fi exprimate în lei, cu TVA-ul evidențiat distinct pentru fiecare categorie de cheltuieli.

*** Prin *Proiectul pentru școli mai sigure, incluzive și sustenabile*, finanțat de Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, cu un buget în valoare de 100 de milioane de euro, aproximativ 55 de școli din România vor fi renovate/construite pe baza unor noi standarde de siguranță, reziliență, incluziune, sustenabilitate și infrastructură digitală. În cadrul acestui proiect prețul pentru un m² de construcție nouă a fost stabilit la 1200 euro. Aceeași valoare a fost utilizată și pentru realizarea devizelor unor construcții universitare, de tipul cantinelor, sălilor de sport etc.

1.8. Indicatorii apelului de proiecte

Indicatorii din tabelul de mai jos sunt obligatorii, întrucât fiecare solicitant trebuie să prevadă în cererea de finanțare tipurile de cheltuieli necesare, în funcție de analiza infrastructurii de învățământ preuniversitar.

Investiția	Denumirea indicatorului de rezultat	Nr. unități
110	Nr. unități de învățământ primar, gimnazial, liceal renovate Nr. m ² renoați în cadrul fiecărei unități de învățământ	
110	Nr. unități de învățământ primar, gimnazial, liceal, nou construite Nr. m ² construiți în cadrul fiecărei unități de învățământ	

Pentru ambii indicatori este necesară **corelarea cu dinamica efectivelor de elevi** (așa cum este descrisă în secțiunea de sustenabilitate).

2. ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR

2.1. Condiții de eligibilitate

În cadrul apelului vor fi finanțate aplicațiile depuse de solicitanții eligibili anterior menționați, pentru cheltuielile declarate eligibile, în conformitate cu legislația specifică aplicabilă și cu ordinele emise de Ministerul Educației cu privire la asigurarea sustenabilitatea unităților de învățământ preuniversitar prin tranziția la școli verzi.

2.2. Tipuri de cheltuieli eligibile în cadrul apelului

Investițiile finanțate în cadrul prezentului apel vizează dezvoltarea unei rețele de școli sustenabile, prietenoase cu mediul.

- ⇒ Bugetul fiecărui proiect va fi, obligatoriu, structurat pe tipuri de cheltuieli.
- ⇒ Sumele destinate diferitelor tipuri de cheltuieli NU sunt transferabile între liniile bugetului.
- ⇒ În bugetul proiectului, trebuie prevăzute valori estimate fără TVA drept cheltuieli eligibile din PNRR.
- ⇒ TVA-ul aferent cheltuielilor eligibile se rambursează de la bugetul de stat.
- ⇒ Termenul de finalizare a achiziției, corelat cu ținta PNRR stabilită la nivel național - 31 decembrie 2025 (T4 2025).

ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR. SUBCOMPONENTA I: DEZVOLTAREA REȚELEI DE ȘCOLI VERZI – REABILITARE ENERGETICĂ

Ținta 487: *Unități de învățământ preuniversitar reabilite pentru a deveni școli verzi - 300.000m² din suprafața unităților de învățământ vor beneficia de schimbări structurale pentru a asigura durabilitatea (izolare termică, panouri solare, planificarea spațiului verde, colectare selectivă).*

Valoarea totală a investiției: $300.000 \text{ m}^2 \times 500 \text{ euro/m}^2 = 150.000.000 \text{ euro}$

Valoare MINIMĂ pentru un proiect de reabilitare este calculată pentru $1.200 \text{ m}^2 \times 500 = 600.000 \text{ euro}$

Valoare MAXIMĂ pentru un proiect de reabilitare este calculată pentru $5.000 \text{ m}^2 \times 500 = 2.500.000 \text{ euro}$

ELIGIBILITATEA CHELTUIELILOR. SUBCOMPONENTA II: DEZVOLTAREA REȚELEI DE ȘCOLI VERZI - CONSTRUCȚII NOI

Ținta 488: *Noua zonă școlară verde construită și operațională - 46.400 m² de noi unități de învățământ preuniversitar verzi.*

Valoarea totală a investiției: $46.400 \text{ m}^2 \times 1200 \text{ euro/m}^2 \times 1,347 = 75.000.960 \text{ euro}$

Valoare MINIMĂ pentru un proiect de construcție nouă este calculată pentru $1.200 \text{ m}^2 \times 1200 \times 1,347 = 1.939.680 \text{ euro}$

Valoarea MAXIMĂ pentru un proiect de construcție nouă este calculată pentru $5.000 \text{ m}^2 \times 1200 \times 1,347 = 8.082.000 \text{ euro}$.

Atât pentru reabilitarea, cât și construcția de școli verzi, calcularea m ² va fi realizată din:	<ul style="list-style-type: none"> ● nr. de m² construiți, destinați spațiilor școlare în care se desfășoară activități didactice (săli de clasă, laboratoare de știință, cabinete școlare, săli de sport etc.), respectând dimensionarea sălilor de clasă pentru numărul de elevi (Normativ privind proiectarea, realizarea și exploatarea construcțiilor pentru școli și licee Indicativ NP010-2022); ● nr. de m² construiți, destinați spațiilor comune din unitatea de învățământ, în care nu se desfășoară activități didactice (hol, cancelarie, grup sanitar etc.); ● nr. de m² amenajați, destinați spațiilor școlare amplasate în exteriorul unității de învățământ (trasee sportive-aplicative/de orientare turistică, locuri de joacă
---	--

	senzoriale, observator astronomic etc.)
--	---

2.3. Condiții generale de eligibilitate a cheltuielilor

- ⇒ să fie necesare pentru realizarea proiectului și să fie în conformitate cu tipurile de cheltuieli prevăzute la punctul 2.2;
- ⇒ să fie rezonabilă și necesară realizării operațiunii și să conducă la atingerea țintei;
- ⇒ să fie angajate și plătite, în condițiile legii, începând cu data de 1 februarie 2020 și până pe data de finalizare a proiectului, doar dacă se face dovada că sunt realizate în vederea atingerii obiectivelor proiectului și cu respectarea termenelor prevăzute la punctul 2.2;
- ⇒ să fie însoțite de facturi emise în conformitate cu prevederile legislației naționale sau de alte documente contabile cu valoare probatorie echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi auditate și identificate;
- ⇒ să nu contravină prevederilor PNRR;
- ⇒ să fie cuprinse în bugetul proiectului;
- ⇒ să respecte prevederile legislației comunitare și naționale aplicabile, inclusiv în ceea ce privește regimul achizițiilor publice, prin respectarea legislației în vigoare;
- ⇒ să fie înregistrată în contabilitatea beneficiarului, cu respectarea prevederilor aplicabile;
- ⇒ să fie în conformitate cu contractul de finanțare, încheiat între coordonatorul de reformă/investiție și beneficiar;
- ⇒ să fie însoțită de documente justificative;
- ⇒ să nu fi făcut obiectul altor finanțări publice, în condițiile legii.

În cazul proiectelor depuse în cadrul PNRR, valoarea TVA aferentă cheltuielilor eligibile va fi suportată de la bugetul de stat, din bugetul coordonatorului de reforme și/sau investiții pentru Componenta 15: Educație, în conformitate cu legislația în vigoare.

2.4. Cheltuieli eligibile

Școlile verzi sunt școli sănătoase și performante, care oferă mai multe avantaje elevilor, profesorilor, părinților și comunității, fiind construite cu mai multă lumină naturală, cu o ventilație mai bună și materiale de construcție ecologice, cum ar fi covoarele și vopsitoriile din materiale naturale, reciclabile. Costurile de exploatare pentru energie și apă într-o școală ecologică pot fi reduse cu 20% până la 40%. Prin tipul de construcții și de dotări existente, școlile verzi reduc semnificativ emisiile de dioxid de carbon, precum și consumul de apă cu până la 32%.

Investiția vizează construcția de școli verzi noi și modernizarea unor unități de învățământ pentru creșterea performanței energetice a acestora, urmărindu-se:

I. CATEGORII DE CHELTUIELI PENTRU SUBCOMPONENTA I: DEZVOLTAREA REȚELEI DE ȘCOLI VERZI – REABILITARE ENERGETICĂ	TIPURI DE CHELTUIELI (cu titlu de exemplu, în această categorie pot intra și alte cheltuieli similare)
I.1. LUCRĂRI DE EXECUȚIE	
A. Îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirii, a șarpantelor și învelitorilor; precum și a altor elemente de anvelopă care închid spațiul climatizat al clădirii;	Fațade parte vitrată; Fațade parte opacă; Hidro-termoizolații terase; Acoperișuri; Poduri; Tavane subsol.

<p>B. Introducerea, reabilitarea și modernizarea, după caz, a instalațiilor pentru prepararea, distribuția și utilizarea agentului termic pentru încălzire și a apei calde de consum, a sistemelor de ventilare și climatizare, a sistemelor de ventilare mecanică cu recuperarea căldurii, inclusiv sisteme de răcire pasivă, precum și achiziționarea și instalarea echipamentelor aferente și racordarea la sistemele de încălzire centralizată, după caz;</p>	<p>Instalații preparare a.c.m. (panouri solare, boilere); Instalații distribuție a.c.m. (inclusiv instalarea de baterii cu fotocelulă); Instalații preparare agent termic încălzire (centrale termice, sau racordarea la sisteme centralizate); Instalații încălzire (distribuție agent termic și corpuri de încălzire); Instalații de ventilare mecanică și filtrare a aerului (c.t.a.-uri și recuperatoare de căldură); Instalare tubulatură pentru ventilație, izolată și neizolată; Instalații climatizare (aer condiționat și chillere).</p>
<p>C. Utilizarea surselor regenerabile de energie;</p>	<p>Montare panouri fotovoltaice; Montare panouri solare; Instalare pompe de căldură; Instalare turbine eoliene.</p>
<p>D. Implementarea sistemelor de management energetic având ca scop îmbunătățirea eficienței energetice și monitorizarea consumurilor de energie (de exemplu, achiziționarea, instalarea, întreținerea și exploatarea sistemelor inteligente pentru gestionarea și monitorizarea oricărui tip de energie pentru asigurarea condițiilor de confort interior);</p>	<p>Instalare sisteme de management energetic (sisteme B.M.S.).</p>
<p>E. Înlocuirea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață, tehnologie LED, cu respectarea normelor și reglementărilor tehnice;</p>	<p>Corpuri de iluminat cu tehnologie LED (inclusiv dimabile și/sau cu reglarea temperaturii de culoare CCT).</p>
<p>F. Optimizarea calității aerului interior prin ventilație mecanică cu unități individuale sau centralizată, după caz, cu recuperare de energie termică pentru asigurarea necesarului de aer proaspăt și a nivelului de umiditate, care să asigure starea de sănătate a utilizatorilor în spațiile în care își desfășoară activitatea;</p>	<p>Instalații de ventilare mecanică și filtrare a aerului (c.t.a.-uri și recuperatoare de căldură).</p>
<p>G. Lucrări de construcții de clădiri noi sau de intervenție asupra clădirilor existente</p>	<p>Lucrări de construcții și instalații aferente construcțiilor pentru clădiri noi; Lucrări de reparații curente la clădirile existente; Lucrări de reparații asupra elementelor structurale și nestructurale la clădirile existente; Lucrări de consolidare la clădirile existente; Lucrări conexe celorlalte categorii de lucrări.</p>
<p>H. Alte categorii de cheltuieli.</p>	<p>Instalare de sisteme de avertizare în caz de cutremur; Instalare de sisteme de avertizare în caz de incendiu; Instalare de sisteme de stingere a incendiilor (hidranți interiori și/sau exteriori, sprinklere, drencere, grupuri de pompare/ridicare a presiunii, rezervoare de apă); Instalare de sisteme de filtroventilație la adăposturile A.L.A.</p>

	<p>Măsuri și cerințe I.S.U. (uși rezistente la foc, amenajare căi de evacuare și scări exterioare, rampe și grupuri sanitare pentru persoane cu dizabilități, tâmplării interioare corespunzătoare, sisteme și dispozitive pentru deschiderea/închiderea automată a ușilor și ferestrelor în caz de incendiu, balustrade de protecție la terase);</p> <p>Instalare generatoare de curent electric;</p> <p>Lucrări pentru amenajări exterioare (trotuare de protecție, alei pietonale, platforme carosabile, spații verzi).</p> <p>Lucrări pentru colectarea selectivă a deșeurilor.</p>
I. Organizarea execuției lucrărilor	<p>Lucrări de construcții-montaj pentru organizarea de șantier;</p> <p>Cheltuieli conexe organizării de șantier.</p>
I.2. DOCUMENTAȚII TEHNICE PENTRU PROIECTARE ȘI ASISTENȚĂ TEHNICĂ	
J. Studii;	<p>Studii de teren;</p> <p>Raport privind impactul asupra mediului;</p> <p>Alte studii specifice.</p>
K. Documentații suport și cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații;	<p>Obținere de avize, acorduri și autorizații, pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism, • obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare, • obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie etc., • obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă, • întocmirea documentației, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în cartea funciară, • obținerea acordului de mediu, • obținerea avizului P.S.I., • alte avize, acorduri și autorizații.
L. Expertizare tehnică;	
M. Certificarea performanței energetice și auditul energetic al clădirilor;	
N. Proiectare;	<p>Tema de proiectare;</p> <p>Documentația de avizare a lucrărilor de intervenție (DALI) și deviz general;</p> <p>Documentațiile tehnice necesare în vederea obținerii avizelor/acordurilor/autorizațiilor;</p> <p>Verificarea tehnică de calitate a proiectului tehnic și a detaliilor de execuție;</p> <p>Proiect tehnic și detalii de execuție.</p>
O. Asistență tehnică.	<p>Asistență tehnică din partea proiectantului;</p> <p>Dirigenție de șantier.</p>
I.3 CHELTUIELI PENTRU AMENAJĂRI EXTERIOARE - <u>ALOCARE MAXIMĂ de 10% din totalul investiției</u>	

P. Lucrări exterioare	Traseu sportiv-aplicativ/de orientare turistică; Loc de joacă senzorial; Foișor/pergolă de relaxare în aer liber; Grădină de legume/flori/plante aromatice etc.; Observator astronomic.
-----------------------	---

II. CATEGORII DE CHELTUIELI PENTRU SUBCOMPONENTA II: DEZVOLTAREA REȚELEI DE ȘCOLI VERZI - CONSTRUCȚII NOI	TIPURI DE CHELTUIELI (cu titlu de exemplu, în această categorie pot intra și alte cheltuieli similare)
II.1. LUCRĂRI DE EXECUȚIE	
A. Lucrări de construcții de baza/propriu-zise, altele decât cele privind eficientizarea energetică;	Lucrări de construcții (arhitectură și rezistență) și instalații aferente construcțiilor pentru clădiri noi; Lucrări conexe celorlalte categorii de lucrări.
B. Îmbunătățirea izolației termice a anvelopei clădirii, a șarpantelor și învelitorilor, precum și a altor elemente de anvelopă care închid spațiul climatizat al clădirii;	Fațade parte vitrată; Fațade parte opacă; Hidro-termoizolații terase; Acoperișuri; Poduri; Tavane subsol.
C. Realizarea, după caz, a instalațiilor pentru prepararea, distribuția și utilizarea agentului termic pentru încălzire și a apei calde de consum, a sistemelor de ventilare și climatizare, a sistemelor de ventilare mecanică cu recuperarea căldurii, inclusiv sisteme de răcire pasivă, precum și achiziționarea și instalarea echipamentelor aferente și racordarea la sistemele de încălzire centralizată, după caz;	Instalații preparare a.c.m. (panouri solare, boilere); Instalații distribuție a.c.m. (inclusiv instalarea de baterii cu fotocelulă); Instalații preparare agent termic încălzire (centrale termice, sau racordarea la sisteme centralizate); Instalații încălzire (distribuție agent termic și corpuri de încălzire); Instalații de ventilare mecanică și filtrare a aerului (c.t.a.-uri și recuperatoare de căldură); Instalare tubulatură pentru ventilație, izolată și neizolată; Instalații climatizare (aer condiționat și chillere).
D. Utilizarea surselor regenerabile de energie;	Montare panouri fotovoltaice; Montare panouri solare; Instalare pompe de căldură; Instalare turbine eoliene.
E. Implementarea sistemelor de management energetic având ca scop îmbunătățirea eficienței energetice și monitorizarea consumurilor de energie (de exemplu, achiziționarea, instalarea, întreținerea și exploatarea sistemelor inteligente pentru gestionarea și monitorizarea oricărui tip de energie pentru asigurarea condițiilor de confort interior);	Instalare sisteme de management energetic (sisteme B.M.S.).
F. Montarea corpurilor de iluminat fluorescent și incandescent cu corpuri de iluminat cu eficiență energetică ridicată și durată mare de viață, tehnologie LED, cu respectarea normelor și reglementărilor tehnice;	Corpuri de iluminat cu tehnologie LED (inclusiv dimabile și/sau cu reglarea temperaturii de culoare CCT).

<p>G. Optimizarea calității aerului interior prin ventilație mecanică cu unități individuale sau centralizată, după caz, cu recuperare de energie termică pentru asigurarea necesarului de aer proaspăt și a nivelului de umiditate, care să asigure starea de sănătate a utilizatorilor în spațiile în care își desfășoară activitatea;</p>	<p>Instalații de ventilație mecanică și filtrare a aerului (c.t.a.-uri și recuperatoare de căldură).</p>
<p>H. Alte categorii de cheltuieli</p>	<p>Instalare de sisteme de avertizare în caz de cutremur; Instalare de sisteme de avertizare în caz de incendiu; Instalare de sisteme de stingere a incendiilor (hidranți interiori și/sau exteriori, sprinklere, drencere, grupuri de pompare/ridicare a presiunii, rezervoare de apă); Instalare de sisteme de filtroventilație la adăposturile A.L.A; Măsuri și cerințe I.S.U. (uși rezistente la foc, amenajare căi de evacuare și scări exterioare, rampe și grupuri sanitare pentru persoane cu dizabilități, tâmplării interioare corespunzătoare, sisteme și dispozitive pentru deschiderea/închiderea automată a ușilor și ferestrelor în caz de incendiu, balustrade de protecție la terase); Instalare generatoare de curent electric; Lucrări pentru amenajări exterioare (trotuare de protecție, alei pietonale, platforme carosabile, spații verzi); Lucrări pentru colectarea selectivă a deșeurilor.</p>
<p>I. Organizarea execuției lucrărilor</p>	<p>Lucrări de construcții-montaj pentru organizarea de șantier; Cheltuieli conexe organizării de șantier; Lucrări amenajare teren pentru pregătirea construcției.</p>
<p>II.2. DOCUMENTAȚII TEHNICE PENTRU PROIECTARE ȘI ASISTENȚĂ TEHNICĂ</p>	
<p>J. Studii;</p>	<p>Studii de teren; Raport privind impactul asupra mediului; Alte studii specifice.</p>
<p>K. Documentații suport și cheltuieli pentru obținerea de avize, acorduri și autorizații;</p>	<p>Obținere de avize, acorduri și autorizații, pentru:</p> <ul style="list-style-type: none"> • obținerea/prelungirea valabilității certificatului de urbanism, • obținerea/prelungirea valabilității autorizației de construire/desființare, • obținerea avizelor și acordurilor pentru racorduri și bransamente la rețele publice de apă, canalizare, gaze, termoficare, energie electrică, telefonie etc., • obținerea certificatului de nomenclatură stradală și adresă, • întocmirea documentației, obținerea numărului cadastral provizoriu și înregistrarea terenului în cartea funciară, • obținerea acordului de mediu, • obținerea avizului P.S.I., • alte avize, acorduri și autorizații.
<p>L. Certificarea performanței energetice și auditul energetic al clădirilor;</p>	
<p>M. Proiectare;</p>	<p>Tema de proiectare.</p>

	<p> Studiu de fezabilitate (SF) și deviz general; Documentațiile tehnice necesare în vederea obținerii avizelor/acordurilor/autorizațiilor; Verificarea tehnica de calitate a proiectului tehnic și a detaliilor de execuție; Proiect tehnic și detalii de execuție. </p>
N. Asistență tehnică	<p> Asistență tehnică din partea proiectantului; Dirigenție de șantier. </p>
O. Cheltuieli pentru asigurarea utilităților necesare obiectivului	<p> Asigurarea utilităților necesare funcționării obiectivului de investiție nou, precum: alimentare cu apă, canalizare, alimentare cu gaze naturale, agent termic, energie electrică, telecomunicații, drumuri de acces, care se execută pe amplasamentul delimitat din punct de vedere juridic, ca aparținând obiectivului de investiție nou construit, precum și cheltuielile aferente racordării la rețelele de utilități; Obținerea autorizației de construire/desființare aferente lucrărilor de organizare de șantier; Taxe de amplasament; Închirieri semne de circulație; Întreruperea temporară a rețelelor de transport sau distribuție de apă, canalizare, agent termic, energie electrică, gaze naturale, a circulației rutiere, feroviare, navale sau aeriene; Contractele de asistență cu poliția rutieră; Contracte temporare cu furnizorul de energie electrică, cu furnizorul de apă și cu unități de salubritate; Taxe depozit ecologic; Readucerea terenurilor la starea lor inițială, la terminarea execuției lucrărilor de investiții/intervenții. </p>
<p>II.3. CHELTUIELI PENTRU AMENAJĂRI EXTERIOARE - ALOCARE MAXIMĂ de 10% din totalul investiției</p>	
P. Lucrări exterioare	<p> Traseu sportiv-aplicativ/de orientare turistică; Grădină de legume/flori/plante aromatice etc.; Loc de joacă senzorial; Foișor/pergolă de relaxare în aer liber; Observator astronomic. </p>

Alte tipuri de cheltuieli eligibile, atât pentru proiectele ce vizează reabilitarea, cât și pentru cele care vizează construcția de școli verzi: cheltuieli cu activitățile obligatorii de comunicare și vizibilitate aferente proiectului, în conformitate cu prevederile Ghidului de Identitate Vizuală „Vizibilitate, transparență și comunicare în perioada de programare 2021-2027.

NOTĂ:

Nu se reabilitează/renovează în scop de școală verde clădirile expertizate tehnic care, conform reglementărilor tehnice în vigoare, sunt încadrate, prin raportul de expertiză tehnică, în clasa I de risc seismic, clădirile cu risc ridicat de prăbușire, sau cele încadrate în clasa II de risc seismic, fiindcă aceste clădiri vor fi reabilite de la bugetul de stat. Expertiza tehnică se depune ca anexă la cererea de finanțare.

2.5. Cheltuielile neeligibile în cadrul acestui apel sunt următoarele:

- ⇒ cheltuieli cu achiziția de echipamente/bunuri second-hand;
- ⇒ cheltuieli pentru organizarea procedurilor de achiziții;
- ⇒ valoarea TVA aferentă cheltuielilor neeligibile;
- ⇒ cheltuieli financiare, respectiv prime de asigurare, taxe, comisioane, rata și dobânzi aferente creditelor;
- ⇒ contribuția în natură;
- ⇒ costuri cu salariile;
- ⇒ amenzi, penalități cheltuieli de judecată;
- ⇒ taxa de timbru verde
- ⇒ cheltuieli de mentenanță a echipamentelor;
- ⇒ cheltuieli pentru probe tehnologice, teste și predare la beneficiar;
- ⇒ dobânzi debitoare;
- ⇒ costurile pentru operarea investiției în perioada de sustenabilitate a proiectului;
- ⇒ sumele rezultate din diferențele de curs valutar;
- ⇒ costuri de amortizare;
- ⇒ cheltuielile efectuate cu achizițiile în regim de leasing;
- ⇒ orice alte cheltuieli considerate necesare pentru atingerea obiectivelor proiectului și care nu fac parte din lista de cheltuieli eligibile sunt considerate cheltuieli neeligibile, iar solicitantul se obligă să le suporte din fonduri proprii.

Cheltuielile neeligibile vor fi suportate integral de către beneficiar.

Responsabilitatea și răspunderea pentru gestiunea financiară a grantului revin în întregime beneficiarului, conform prevederilor legale în vigoare și Contractului de finanțare.

Cheltuielile de management/salarii/implementare proiect reprezintă contribuția proprie a Solicitantului/Beneficiarului și nu va fi suportată din bugetul proiectului.

Achiziția de echipamente va include și servicii aferente precum: **asigurare, servicii de instalare, punere în funcțiune, instruirea aferentă, pe perioada proiectului.** Echipamentele achiziționate în cadrul proiectului vor fi utilizate exclusiv pentru activitățile cu elevii.

Prin Contractele de finanțare, se va impune obligația ca finanțarea publică să fie acordată numai pentru activitățile neeconomice și să nu existe subvenționare încrucișată a activităților economice. Prin contractul-cadru de achiziție echipamente, Beneficiarul Proiectului este obligat să se asigure că acestea vor fi utilizate exclusiv pentru activități neeconomice.

Toate unitățile de învățământ ce fac obiectul unui proiect finanțat prin prezentul apel trebuie să obțină certificatul energetic.

3. SUSTENABILITATEA PROIECTULUI

Sustenabilitatea proiectului reprezintă o condiție de eligibilitate stipulată în contractul de finanțare și vizează completa funcționare a unității de învățământ reabilite/nou construite, în conformitate cu Metodologia-cadru privind organizarea și funcționarea „școlilor verzi”, aprobată prin Ordinul ministrului educației nr. 4147/26.09.2022.

Beneficiarul prezentului apel trebuie să prezinte un plan de măsuri privind activitățile didactice complementare care se vor desfășura în urma investițiilor din prezentul apel, precum și alte practici asociate. Ex.: integrarea în activitățile extrașcolare ale unității de învățământ a elementelor de educație pentru dezvoltare durabilă/educație

ecologică; dezvoltarea de parteneriate cu actorii relevanți ai comunității pentru îmbunătățirea protecției mediului înconjurător etc.

Se vor detalia informații cu privire la toate acordurile instituționale relevante cu părți terțe pentru sustenabilitatea proiectului și exploatarea cu succes a facilităților care au fost planificate și încheiate.

4. INFORMAȚII PRIVIND PREGĂTIREA ȘI DEPUNEREA UNUI PROIECT

Proiectele se depun exclusiv online, prin platforma electronică dedicată PNRR <https://proiecte.pnrr.gov.ro/#/home>, cu respectarea termenului limită de depunere menționat în Secțiunea 1.3.

Informații și indicații cu privire la utilizarea platformei electronice dedicată PNRR pot fi obținute accesând următorul link: <https://proiecte.pnrr.gov.ro/#/home>.

În etapa de elaborare a Cererii de finanțare este necesară consultarea Manualului de identitate vizuală PNRR, disponibil la următorul link: https://www.edu.ro/sites/default/files/Manual_Identitate_Vizuala_PNRR.pdf.

În Cererea de finanțare se vor prezenta minimum 3 măsuri de informare, comunicare și publicitate privind operațiunile finanțate prin proiect din Mecanismul de redresare și Reziliență, conform prevederilor Manualului de Identitate Vizuală al PNRR (MIV).

Înainte de finalizarea Cererii de finanțare, **solicitantul trebuie să se asigure că toate secțiunile sunt completate și că propunerea de proiect conține documentele prezentate.**

4.1. Formatul Cererii de finanțare

Cererea de finanțare este compusă din:

- ⇒ Cererea de finanțare – tip (Anexa 1 la prezentul Ghid), ale cărei secțiuni se completează în aplicația electronică (cuprinzând inclusiv proiectul propus pentru finanțare);
- ⇒ Anexele la Cererea de finanțare, care reprezintă setul de documente completate sau, după caz, scanate, salvate în format .pdf, semnate digital și încărcate în aplicația electronică.

Notă: Documentele încărcate în aplicația electronică, ca parte din Cererea de finanțare, trebuie să fie lizibile și complete.

4.2. Anexele Cererii de finanțare, solicitate la depunere.

Din lista de documente prezentată la alineatul (2), sunt specificate documentele care:

- a) se generează automat și sunt înglobate în Cererea de finanțare,
- b) se descarcă în format predefinit și completat, necesitând doar semnare electronică și încărcare în platforma electronică,
- c) se încarcă în format exclusiv .pdf de către Solicitant.

Documentele enumerate mai jos se vor încărca obligatoriu pe platforma electronică:

- 1) Documentele statutare ale Solicitantului, care se încarcă în format exclusiv .pdf de către Solicitant;
- 2) Documente privind identificarea reprezentanților legali ai Solicitantului, care se încarcă în format exclusiv .pdf de către Solicitant. Pentru reprezentantul legal al Solicitantului se va prezenta o copie a unui document de identificare;
- 3) Certificat de atestare fiscală, referitor la obligațiile de plată la bugetul local precum și la bugetul de stat, după caz;
- 4) Dovada dreptului de proprietate sau administrare a terenului (pentru investiția privind construcția), care se încarcă în

format exclusiv .pdf de către Solicitant;

- 5) Expertiza tehnică a clădirii pentru reabilitare (în cazul investiției de reabilitare);
- 6) Adresă privind acordul unității de învățământ (pentru reabilitare) și al ISJ (pentru reabilitare și construcție);
- 7) Cererea de finanțare (Anexa 1);
- 8) Declarație pe propria răspundere privind evitarea dublei finanțări (Anexa 2);
- 9) Declarație de angajament pentru colectarea datelor privind beneficiarul real al fondurilor (Anexa 3);
- 10) Declarație de consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal, care se completează de către reprezentantul legal al Solicitantului (Anexa 4);
- 11) Declarație privind conflictul de interese (Anexa 5);
- 12) Declarație privind respectarea principiului DNSH (Anexa 6);
- 13) Declarație privind TVA aferentă cheltuielilor proiectului (Anexa 7);
- 14) Mandat de împuternicire - dacă este cazul (Anexa 8);
- 15) Notă de fundamentare a necesității și oportunității investiției *școli verzi* (Anexa 9);
- 16) Notă conceptuală - dacă este cazul (sau studiu de fezabilitate/DALI) (Anexa 10);
- 17) Declarație privind utilizarea spațiului nou construit/reabilitat cu destinația unitate de învățământ - *școală verde* (Anexa 11);
- 18) Declarație de cofinanțare - dacă este cazul (Anexa 12);
- 19) Orice alte documente justificative relevante, cum ar fi, dar fără a ne limita la: Studii de piață pentru justificarea costurilor propuse, Documentații tehnico-economice, avize și acorduri cu privire la investiție existente (dacă există elaborate anterior depunerii Cererii de finanțare) ș.a.

Notă:

Nota conceptuală reprezintă documentația întocmită de beneficiarul investiției în scopul justificării necesității și oportunității realizării unui obiectiv de investiții, finanțat total sau parțial din fonduri publice. Prin nota conceptuală se evidențiază datele preliminare necesare implementării obiectivului de investiții propus și se prezintă informații cu privire la estimarea suportabilității investiției publice. Conținutul-cadru al notei conceptuale este prevăzut în **HG nr. 907 din 29 noiembrie 2016** privind etapele de elaborare și conținutul-cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare.

Documentele încărcate în aplicația electronică, ca parte din Cererea de finanțare, trebuie să fie exclusiv în format .pdf, lizibile, complete și semnate.

Lipsa unuia dintre documentele mai sus menționate sau completarea neconformă a oricărui document, ulterior etapei de solicitare a clarificărilor, atrage respingerea Cererii de finanțare.

DOAR PROPUNERILE DE PROIECTE COMPLETE ȘI CONFORME VOR FI ACCEPTE ÎN ETAPA DE EVALUARE CALITATIVĂ.

4.3. Limba utilizată în completarea Cererii de finanțare

Limba utilizată în completarea Cererii de finanțare este limba română.

4.4. Semnarea Cererii de finanțare și a documentelor anexate

Pentru transmiterea Cererilor de finanțare prin platforma electronică dedicată PNRR, semnătura electronică a reprezentantului legal/persoanei împuternicite al Solicitantului trebuie să fie certificată în conformitate cu prevederile legale în vigoare.

5. EVALUAREA ȘI SELECȚIA PROIECTELOR

Scopul procesului de evaluare vizează determinarea calității proiectelor identificate ca fiind eligibile în vederea finanțării în cadrul investiției I10.

Cererea de finanțare și documentația specifică se întocmesc și se verifică din punct de vedere al conformității administrative, al eligibilității, precum și din punct de vedere tehnico-financiar, în conformitate cu Anexa 13 la prezentul Ghid.

Evaluarea calitativă a proiectelor se realizează în conformitate cu grila prevăzută în Anexa 14 la prezentul Ghid.

Pentru verificarea dosarelor și evaluarea proiectelor, care vor fi finanțate din Investiția 10. *Dezvoltarea rețelei de școli verzi și achiziționarea de microbuze verzi*, din PNRR, la nivelul Ministerului Educației se va constitui o **comisie de evaluare**. În cazul în care se constată lipsa unor documente, evaluatorii pot formula, pentru fiecare etapă a procesului de evaluare, solicitări de clarificări, pentru a completa informațiile/documentele necesare unui dosar complet al Cererii de finanțare.

În fiecare dintre cele două etape ale calendarului de selecție prevăzut la punctul 1.3., în cazul în care, în urma verificării documentelor transmise de către solicitanți, se constată existența unor necorelări în cadrul cererii de finanțare și/sau între cererea de finanțare și documentele suport și/sau se consideră necesare clarificări, se poate solicita un număr de maximum 2 (două) solicitări de clarificări. Termenul maxim de răspuns la solicitarea de clarificări este de 2 (două) zile lucrătoare.

În cazul în care solicitantul consideră **în mod justificat** că termenul stabilit nu poate fi respectat, acesta solicită în scris prelungirea termenului cu maximum 2 (două) zile lucrătoare, situație în care se stabilește un nou termen de răspuns.

În cazul în care solicitantul nu furnizează clarificările solicitate sau acestea nu sunt transmise în termenul stabilit, evaluarea se va realiza pe baza informațiilor comunicate la depunerea Cererii de finanțare.

Ulterior fiecărei etape de soluționare a contestațiilor, se vor publica Lista finală a proiectelor declarate admise/respinse în urma contestațiilor din etapa de evaluare a eligibilității solicitanților și a proiectelor, respectiv Lista finală a proiectelor declarate admise/respinse în urma contestațiilor din etapa de evaluare calitativă a proiectelor.

Pot intra în etapa de contractare proiectele declarate conforme și eligibile, care în urma evaluării tehnice și financiare au obținut un punctaj de minimum 70 de puncte, și care nu au fost notate cu 0 la criteriile menționate în Anexa 13 la prezentul Ghid.

Lista finală a proiectelor selectate pentru finanțarea din granturi PNRR va fi aprobată prin ordin al ministrului educației și publicată pe site-ul www.edu.ro.

Renunțarea la cererea de finanțare

Retragerea cererii de finanțare se poate face numai de către reprezentantul legal sau de către persoana împuternicită prin mandat/împuternicire specială, în baza unei decizii comune a partenerilor cu privire la retragerea solicitării de finanțare. Retragerea solicitării de finanțare se va realiza prin sistemul informatic în maximum 3 zile lucrătoare de la transmiterea cererii de finanțare. După acest termen, cererea de finanțare intră automat în evaluare.

Pentru fiecare proiect selectat în vederea finanțării se va transmite către beneficiar o notificare privind selectarea proiectului pentru finanțare, cu specificarea documentelor ce trebuie depuse în etapa de contractare precum și a termenului maxim de depunere a documentelor solicitate.

Pentru fiecare proiect respins, solicitantul va fi înștiințat în scris asupra motivelor respingerii.

6. CONTRACTAREA ȘI IMPLEMENTAREA PROIECTELOR

6.1. Actualizarea documentației tehnico-economice existente (dacă este cazul)

În cazul unor modificări/schimbări apărute în perioada dintre data depunerii Cererii de finanțare și data contractării, solicitanții vor transmite documente justificative în acest sens.

6.2. Contractarea proiectelor

După finalizarea procesului de evaluare, pentru proiectele selectate în urma procedurii competitive, Ministerul Educației redactează *Nota de aprobare a proiectului* și *Contractul de finanțare*. În baza Listei finale, aprobată prin ordin al ministrului educației, se va transmite o *Scrisoare de aprobare a grantului*, adresată fiecărui beneficiar care urmează să semneze un Contract de finanțare, care va detalia condițiile de implementare.

Solicitantul va încărca în platforma electronică dedicată PNRR documentele solicitate în funcție de disponibilitatea platformei. Solicitantul are obligația de a păstra documentele aferente proiectelor pe perioada prevăzută de articolul 132 din Regulamentul(UE)nr.241/2021 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență, respectiv timp de 5 ani de la data plății soldului său, iar în absența unei astfel de plăți, de la data efectuării ultimei raportări.

6.3. Reguli privind implementarea și monitorizarea proiectelor

Indicatorii asumați în Cererea de finanțare aprobată sunt obligatorii pentru toți beneficiarii de granturi finanțate din prezentul Apel, aceștia cuantificând consecințele directe ale proiectului și efectul său asupra beneficiarilor direcți (unități de învățământ preuniversitar și comunitățile acestora).

Valorile acestor indicatori se vor colecta și raporta către Ministerul Educației, pentru a urmări progresul în atingerea rezultatelor estimate. În cazul în care indicatorii obligatorii, asumați de către Beneficiar, nu vor fi atinși, finanțarea va fi diminuată, în condițiile prevăzute de legislația în vigoare.

Monitorizarea implementării Contractelor de finanțare din punct de vedere tehnic și financiar se va realiza de către Ministerul Educației.

6.4. Documente necesare în etapa de implementare a Contractelor de finanțare

Beneficiarul are obligația de a întocmi Rapoartele de Progres și de a pune la dispoziția ME documentele justificative necesare. În cadrul rapoartelor de progres vor fi incluse prevederi privind conformitatea cu principiul DNSH/obligațiile solicitantului de asumare a angajamentului privind respectarea principiului „de a nu prejudicia în mod semnificativ”, pentru fiecare dintre obiectivele de mediu identificate în cadrul componentei, precum și modalitatea de respectare a acestora și de transmitere a tuturor datelor necesare verificării acestor angajamente.

Solicitantul are obligația de a prezenta, după semnarea Contractului de finanțare, dar nu mai târziu de 6 luni de la data intrării în vigoare a Contractului de finanțare, următoarele documente obligatorii, în caz contrar Contractul de finanțare va fi reziliat. Astfel, beneficiarului i se vor efectua plăți, condiționate de prezentarea documentelor menționate în cele ce urmează:

⇒ Documentația tehnico-economică – Studiu de fezabilitate/Documentația de avizare a lucrărilor de intervenție (DALI);

- ⇒ Hotărârea de aprobare a indicatorilor tehnico-economici semnată de către persoana care are dreptul conform actelor de constituire să reprezinte legal solicitantul și să semneze în numele acestuia. Hotărârea/decizia de aprobare a indicatorilor tehnico-economici se va corela cu cea mai recentă documentație (SF). Anexa la hotărârea/decizia de aprobare trebuie să conțină detalierea indicatorilor tehnico-economici și a valorilor acestora în conformitate cu documentația tehnico-economică și este asumată de proiectant.

Beneficiarii au obligația de a prezenta după semnarea Contractului de finanțare, dar nu mai târziu de 12 luni de la data intrării în vigoare a Contractului de finanțare, următoarele documente obligatorii, în caz contrar Contractul de finanțare poate fi reziliat.

Beneficiarului i se vor efectua plăți condiționate de prezentarea următoarelor documente menționate:

- ⇒ Autorizația de construire, împreună cu toate avizele obținute pe baza Certificatului de urbanism;
- ⇒ Proiectul tehnic și, dacă este cazul, Hotărârea actualizată pentru faza PT. Se va transmite proiectul tehnic, împreună cu devizul general actualizat, în conformitate cu legislația în vigoare aplicabilă. Se va transmite Hotărârea/decizia actualizată pentru faza PT sau cu modificările și completările intervenite la faza PT;
- ⇒ Contractul de lucrări de execuție încheiat, inclusiv actele adiționale încheiate, împreună cu devizul general actualizat, cu defalcarea valorii aferente cheltuielilor eligibile din PNRR pe capitole și subcapitole de cheltuieli conform HG nr. 907/2016 și a valorii TVA aferentă acestor tipuri de cheltuieli, inclusiv a cheltuielilor neeligibile și TVA aferent acestora. Contractul de lucrări va cuprinde măsurile privind respectarea obligațiilor prevăzute în PNRR pentru implementarea principiului „Do No Significant Harm” (DNSH);
- ⇒ Modificări ale Ordinului/Deciziei/Hotărârii de aprobare a proiectului (Cererii de finanțare) și a cheltuielilor aferente, în conformitate cu ultima formă a bugetului, dacă este cazul.

Beneficiarii au obligația de a prezenta, după finalizarea lucrărilor de execuție, procesul-verbal de recepție la terminarea lucrărilor, cartea tehnică a construcției, raportul dirigintelui și raportul proiectantului, certificatul de performanță energetică, în termen de maximum 30 de zile de la data întocmirii acestuia. Plata finală a proiectului este condiționată de prezentarea acestor documente. În cazul în care un beneficiar nu poate demonstra finalizarea investiției, Contractul de finanțare va fi reziliat și sumele plătite vor fi recuperate.

6.5. Mecanisme de gestionare a riscurilor de implementare

Beneficiarii vor identifica riscurile care pot să afecteze implementarea proiectului în calendarul propus (ca de exemplu, întâzieri în procedura de achiziție publică) și pentru riscurile identificate vor fi propuse măsuri de reducere a acestora. ME va analiza în permanență complementaritatea cu alte măsuri.

ME organizează și exercită activități de control intern, de control preventiv și de identificare și gestionare a riscurilor. Astfel, ME va lua toate măsurile necesare pentru evitarea conflictului de interese, prevenirea neregulilor grave, a dublei finanțări, asigurarea bunei gestiuni financiare, controlul și recuperarea creanțelor, verificarea beneficiarilor reali ai fondurilor alocate din PNRR, respectarea principiilor egalității de șanse, nediscriminării și dezvoltării durabile.

7. MODIFICAREA GHIDULUI SPECIFIC

Ghidul poate fi modificat în aceleași condiții în care a fost aprobat, prin ordin al ministrului educației.

Prevederile prezentului ghid pot fi modificate în vederea actualizării cu eventuale modificări legislative aplicabile, pentru îmbunătățirea procesului de selecție, sau pentru alte motive, în cuprinsul cărora vor exista și prevederi tranzitorii pentru proiectele aflate în procesul de evaluare, selecție și contractare pentru asigurarea principiului tratamentului nediscriminatoriu tuturor solicitanților de finanțare.

8. TRANSPARENTĂ

Beneficiarul este obligat să respecte prevederile cuprinse în Anexa 1 - Cererea de finanțare, referitoare la asigurarea conformității cu politicile Uniunii Europene și naționale, privind achizițiile publice, egalitatea de șanse, dezvoltarea durabilă, informarea și publicitatea.

9. PREVENIREA NEREGULILOR GRAVE, A DUBLEI FINANȚĂRI

La Cererea de finanțare, Solicitantul va atașa Anexa 2. Declarație pe propria răspundere privind evitarea dublei finanțări.

De asemenea, evaluatorii Cererilor de finanțare vor semna o declarație pe proprie răspundere că nu se află în conflict de interese cu niciun solicitant.

Fondurile vor fi utilizate pentru scopul propus, în conformitate cu toate regulile aplicabile, în special normele privind prevenirea conflictelor de interese, fraudă, corupție și dublă finanțare, din cadrul Mecanismului de redresare și reziliență și din cadrul altor programe ale Uniunii Europene.

La nivelul solicitanților se va fi organizată o procedură de licitație transparentă, deschisă, nediscriminatorie, astfel încât să fie plătit prețul pieței.

Beneficiarii proiectelor au obligația de a asigura accesul neîngrădit al autorităților naționale și europene cu atribuții de verificare, control și audit, în limitele competențelor ce le revin, în cazul în care aceștia le efectuează verificări/controale/audit la fața locului și solicită în scris declarații, documente, informații.

10. RESPECTAREA PRINCIPIULUI „A NU PREJUDICIA ÎN MOD SEMNIFICATIV” (DNSH)

Respectarea principiului ”de a nu prejudicia în mod semnificativ” se va realiza prin obligații în sarcina Solicitantului, care vor fi menționate în Cererea de finanțare, inclusiv prin autoevaluarea realizată prin intermediul Declarației privind respectarea principiului DNSH (Anexa 6), aceasta fiind una din condițiile de eligibilitate a proiectului.

Pentru a se asigura conformitatea măsurii cu Orientările tehnice DNSH (2021/C58/01) sunt excluse următoarele activități:

- i. activități legate de combustibili fosili, inclusiv utilizarea în aval, cu excepția proiectelor care au ca obiect generarea de energie electrică și/sau termică, precum și a infrastructurii conexe de transport și distribuție pe gaze naturale, care respectă condițiile prevăzute în *anexa III la Orientările tehnice privind aplicarea principiului de „a nu aduce prejudicii semnificative” (2021/C58/01)*.
- ii. activități din cadrul sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii (ETS) cu emisii preconizate de gaze cu efect de seră care nu sunt mai mici decât valorile de referință relevante. În cazul în care activitatea care beneficiază de sprijin generează emisii preconizate de gaze cu efect de seră care nu sunt semnificativ mai mici decât valorile de referință relevante, ar trebui să se furnizeze o explicație a motivelor pentru care acest lucru nu este posibil. Valorile de referință stabilite pentru alocarea cu titlu gratuit pentru activitățile care intra în sfera de aplicare a sistemului UE de comercializare a certificatelor de emisii, în conformitate cu *Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/447 al Comisiei*.
- iii. activități legate de depozite de deșeuri, incineratoare și instalații de tratare mecano-biologică a deșeurilor. Această excludere nu se aplică acțiunilor întreprinse în cadrul acestei măsuri în instalații destinate exclusiv tratării deșeurilor periculoase nereciclabile și instalații existente, în cazul în care acțiunile din cadrul acestei măsuri vizează sporirea eficienței energetice, captarea gazelor de evacuare pentru depozitare ori utilizare sau recuperarea materialelor din cenușa de incinerare, cu condiția ca astfel de acțiuni din cadrul acestei măsuri să nu conducă la o sporire a capacității instalațiilor de a prelucra deșeuri sau la o prelungire a duratei de viață a instalațiilor; pentru care se furnizează dovezi la nivel de instalație.

iv. activități în cadrul cărora eliminarea pe termen lung a deșeurilor poate dăuna mediului.

11. BENEFICIARUL REAL AL FONDURILOR PNRR

Beneficiarul va anexa la Cererea de finanțare, Anexa 3. Declarație de angajament pentru colectarea datelor privind beneficiarul real al fondurilor.

12. CONTRIBUȚIA INVESTIȚIEI LA OBIECTIVELE ASUMATE PENTRU REALIZAREA INDICATORILOR DIN DOMENIUL CLIMEI ȘI DIN DOMENIUL DIGITAL

Se are în vedere stabilirea unor repere pentru a conștientiza consecințele schimbărilor climatice, precum și a unui comportament prietenos cu mediul înconjurător și susținerea, prin intervențiile propuse, a dublei tranziții verde și digitale prin dezvoltarea competențelor digitale ale elevilor și profesorilor, dezvoltarea unui ecosistem digital de educație, programe și educație pentru siguranța datelor și siguranță cibernetică.

13. ANEXE

- Anexa 1. Cererea de finanțare (formular);
- Anexa 2. Declarație pe propria răspundere privind evitarea dublei finanțări (formular);
- Anexa 3. Declarație de angajament pentru colectarea datelor privind beneficiarul real al fondurilor (formular);
- Anexa 4. Declarație de consimțământ privind prelucrarea datelor cu caracter personal (formular);
- Anexa 5. Declarație privind conflictul de interese (formular);
- Anexa 6. Declarație privind respectarea principiului DNSH (formular);
- Anexa 7. Declarație privind TVA aferentă cheltuielilor proiectului (formular);
- Anexa 8. Mandat de împuternicire (formular);
- Anexa 9. Notă de fundamentare a necesității și oportunității investiției *școli verzi* (model);
- Anexa 10. Notă conceptuală (model, conform HG907/2016);
- Anexa 11. Declarație privind utilizarea spațiului nou construit/reabilitat cu destinația unitate de învățământ - *școală verde* (formular);
- Anexa 12. Declarație de cofinanțare (formular);
- Anexa 13. Grilă de evaluare a eligibilității (CAE);
- Anexa 14. Grilă de evaluare a calității proiectului;
- Anexa 15. Contract de finanțare (formular).